

JYVÄSKYLÄ

Lahti

KUOPIO

SPORT SUOMI -PELIKIRJA

Näin rakennat verkostoa ja innovaatioita

 Euroopan unionin
osarahoittama

 PIRKANMAA
COUNCIL OF TAMPERE REGION

innokaupungit

 Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Sport Suomi -pelikirja

Näin rakennat verkostoa ja innovaatioita

Sisältö: Alisa Heikkinen, Anne Niskakangas ja Annukka Ollitervo

Toimitus ja ulkoasu: Alisa Heikkinen ja Anne Niskakangas

Taitto: Family Creatives Oy

Kuvat: Iina Kolari, World Football Summit ja Annukka Ollitervo

Julkaistu tammikuussa 2025

Sisällys

Esipuhe	4
<u>Kansallista liikunnan, urheilun, terveyden ja hyvinvoinnin innovaatioverkostoa kokoamassa</u>	5
Pelikirjan voittavat vaiheet	6
<u>Vetoapua kasvuun ja yhteiskunnallisten ongelmien ratkaisemiseen</u>	7
Kohti yhteistyötä ja uusia ratkaisuja	8
<u>InnoJoin & InnoLive</u>	9
<u>Työhyvinvointi-innovaatioilla yhteiskunnallista hyvää ja menestyvää yritystoimintaa</u>	10
Innovaatioita arververkostoissa	12
<u>InnoLab</u>	13
<u>Työkäiset liikkeelle pelaten - Sport Suomi -verkosto etsii uusia ideoita aikuisten liikuttamiseen</u>	14
<u>Pelimaailmasta oppia liiketoiminnan kehittämiseen</u>	16
<u>InnoDelegation: Madrid</u>	18
<u>Yritysten kokemuksia kansainvälistymisestä</u>	19
<u>InnoDelegation: Sevilla</u>	20
<u>Suomalaisen osaamisen sateenvarjo - Sport Suomi lähti yhdessä kohti jalkapallomaailman mahdollisuuksia</u>	21
<u>Yritysten kokemuksia kansainvälistymisestä 2</u>	23
Kasvunpaikkoja	26
<u>Kontaktina tunnettu jalkapalloseura - Sport Suomi rakensi sillan Espanjaan</u>	27
<u>Kansallisia verkostoja ja kv-kontakteja</u>	29
Lisää tehoa yhteistyöhön	30
<u>Onnistuneita panostuksia innovaatioprosesseihin</u>	31
Hankkeen lopputulemia	33
<u>Jyväskylästä käsin kansallinen verkosto ja yhteistyöalusta</u>	34

Esipuhe

Kansallista liikunnan, urheilun, terveyden ja hyvinvoinnin innovaatioverkostoa kokoamassa

Mikä yhdistää Jyväskylän, Lahden ja Kuopion kaupunkeja? No tietenkin yhteinen tahtotila kirittää tutkimusta, elinkeinoelämän uudistumista ja kestäviä ratkaisuja liikunnan, urheilun, terveyden ja hyvinvoinnin alueilla. Jotta Suomesta saadaan maailman toimivin kokeilu- ja innovaatioympäristö vuoteen 2030 mennessä (Valtioneuvosto 2020), tarjoaa hyvän olon edistämisen tematiikka oivallisen kontekstin kaupunkikohtaisten innovaatioekosysteemien avaamiselle valtakunnalliseksi voimavaraksi tutkimus-, kehitys- ja innovaatioyhteistyön saralla.

Sport Suomi -verkosto on ponnistanut yliopisto- ja yliopistokeskuskaupunki Jyväskylän, Lahden ja Kuopion vuosille 2021–2027 ankkuroidujen ekosysteemisopimusten sisällöistä, eli liikunnan, terveyden edistämisen ja hyvinvoinnin, terveys- ja hyvinvointiteknologian sekä kansainvälisen urheiluliiketoiminnan strategisista painopistealueista. Verkosto näkyi vielä koronavuosien aikana pilkkeenä kaupunkitoimijoiden silmäkulmassa, kunnes uudenlaista ajattelua tukevan ja kirittävän Innovoivat kaupungit ja yhteisöt -kokonaisuuden ensimmäinen vetovastuuhankehaku avasi väylän toteuttaa yhteisiä ajatuksia ja verkostosuunnitelmia huhtikuusta 2023 lähtien. Puolentoista vuoden aikana liikunnan, urheilun, terveyden ja hyvinvoinnin innovaatioverkostona toimivaa Sport Suomea on rakennettu vahvan yritysälähtöisyyden, yhteiskehittämisen, kumppanuuksien sekä tiedon ja datan jakamisen ympärille. Verkostohanke on siivittänyt suoran innovaatiohakuisuuden myötävaikutuksessa yritysten pitkäjänteistä kasvua osoittaen selkeästi sen, että aluekehittäjien asemoituminen yhteisen vetovastuuhanke toteutuksen aikaansaaman ja osaamiskeskittymien välistä yhteispeliä organisoivan varjon alle on varsin tuottoisa instrumentti – aikamme innovaatiot todella tehdään yhdessä!

Hankkeen erityisenä merkityksenä voi nähdä sen puitteissa jalkautetut toimet kansainvälisillä pelikentillä, kun kaupungit ovat raottaneet yhteisen hyvän nimissä omia maailmanlaajuisia verkostojaan yliaalueellisen tiedollisen kapasiteetin suuntaamiseksi yhteiskunnan muutoskyvykkyyden polttoaineeksi. Osaamisen yhtenäisestä viennistä ja näkyvyydestä inspiroituvan vetovoiman kehittämisen ei todistetusti tarvitse olla alueiden välistä kilpailua, vaan puhaltamista samaan hiileen suomalaisella sisulla. Nyt käsillä oleva julkaisu tarjoaa lukijalle mahdollisuuden kurkistaa Sport Suomessa luotuun toimintamalliin, jolla verkostoa sekä sen mukaisia innovaatioprosesseja on luotsattu eteenpäin.

Hankkeen määrälliset tulosodotukset Jyväskylälle

- 1 Yhteiskehittämistä tukeva alusta ja verkosto
- 6 Yhteiskehittämiseen osallistuvaa yritystä
- 1 Verkostojen ja innovaatioekosysteemien kehittämä innovaatio, tuote ja palvelu

Sport Suomi - Kasvualusta liikunta- ja hyvinvointitoimialojen tutkimukselle, kehittämiselle ja innovaatiotoiminnalle

Kesto: 4/2023–12/2024

Rahoitus: EAKR, kestävä kaupunkikehittäminen - vetovastuuteemat
Rahoituksen välittävä viranomainen: Pirkanmaan liitto
Ryhmähankkeen toteuttajat: Jyväskylän kaupunki (päähanke), Lahden kaupunki (osahanke), Kuopion kaupunki (osahanke)

Kokonaiskustannukset: 435 780 €

EU- ja valtion osuus: 326 836 €

1

JYVÄSKYLÄ

Kansallinen verkosto ja yhteistyöalusta

Hanke rakentaa toimivan verkoston suomalaisten urheilukaupunkien ja muiden alan toimijoiden yhteistyölle kotimaassa ja kansainvälisillä kentillä sekä perustan laaja-alaiselle tulevaisuuden yhteistyölle.

2

LAHTI

Kansainvälinen urheiluliiketoiminta

Hanke rakentaa mahdollisuudet vahvistaa suomalaisen urheilun ja osaamisen vientiä maailmalla kansallisessa yhteistyössä.

3

KUOPIO

Liikunta- ja hyvinvointidata kehittämisen tukena

Hanke luo mahdollisuuksia hyödyntää liikunta- ja hyvinvointidataa kehittämistyössä Suomessa.

Sport Suomi -verkosto

Pelikirjan voittavat vaiheet

Vetoapua kasvuun ja yhteiskunnallisten ongelmien ratkaisemiseen

Kasvua innovaatioilla - Sport Suomi -verkoston pääasiallisena kehitysteemana on ollut fyysisen aktiivisuuden lisääminen erilaisissa toiminnallisissa ympäristöissä. Muun muassa jatkuvassa muutoksessa oleva työelämä sekä digitalisoituvat liikuntapaikat tarjoavat erinomaiset lähtökohdat alueiden tutkimuksesta ja muusta kehitystyöstä alkunsa saaville uutuusarvoisille sekä liiketoiminnallisesti huomattaville tuotteille, palveluille ja prosesseille, jotka motivoivat ihmisiä kohti liikkuvampaa ja liikunnallisempaa elämää sekä saavat aikaan suotuisat olosuhteet vastuulliselle kasvulle. Sport Suomessa on panostettu yhteiskehittämistä edeltävän seminaaritoiminnan järjestämiseen sekä fasilitoitu työpajatoimintaa, jossa liian vähäistä liikunta-aktiivisuutta yhteiskunnassa ratkovie innovaatioiden menetelmälliseksi lähteeksi on valjastettu niin pelillistämisen kuin laajemman dataperusteisuuden sisältämä potentiaali.

Kasvusta innovaatioita - Suomen rajojen sisäpuolella tapahtuvan ja työpajatoimintaan nojaavan lähestymistavan ohella Sport Suomessa on haluttu olla avaamassa yrityksille kansainväliseen urheilubisnekseen sijoittuvaa kasvupolkua. Yhteiskunnallisiin haasteisiin vastaavan innovatiivisuuden varmistamiseksi tarvitaan toimenpiteitä, jotka ohjaavat liikuntaan ja urheiluun sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen sitoutuneita tai kyseenomaisten ulottuvuuksien antia yritystoimintaansa kytkeviä startupeja ja muita kasvuyrityksiä uusien ja kattavasti resursoitujen markkinoiden suuntaan. Yritysten kiinnittäminen globaaleihin innovaatioekosysteemeihin sekä niiden kasvuvauhtia avittavat edellytykset niin verkostoitumisen, brändien vahvistamisen, markkinaymmärryksen lisääntymisen kuin kannattavien markkina-avausten tekemisen ja liikevaihdon kartuttamisen osalta tarjoaa eväitä kilpailukykyyn ja muutostyöhön kansalaisten hyvinvoinnin saralla. Sport Suomen operointi kansainvälisen urheiluliiketoiminnan puolella on näin ollen muotoillut välillisen reitin pääkehitysteeman mukaiseen innovointiin, sillä jokainen delegaatiomatkoille osallistuneista yrityksistä on rajoja ylittävän kasvunsa myötä varsin kyvykäs hyödyntämään omia vahvuuksiaan ja arvopohjaansa liikkumattomuuden kamppailmisessa. Samalla aluekehittäjille on auennut ovia tunnistaa sekä rakentaa kestäviä, aktiivisia ja vuorovaikutteisia suhteita kansainvälisiin toimijoihin, jotka haluavat ottaa osaa suomalaisen tiede- ja tutkimusosaamisen jalkauttamiseen globaaleihin ympäristöihin sekä jalostaa liiketoimintaa tukevia ylikansallisia rakenteita, jotka ovat avainasemassa aluekohtaisen ja koko Suomeen kohdistuvan vetovoiman kasvattamisessa.

Liiketoimintalähtöisiä innovaatioita fyysisen aktiivisuuden lisäämiseksi erilaisissa toimintaympäristöissä

Kehitysteeman tukeminen kansallisen sporttibusneksen näkyvyyttä ja vientiä maailmalla vauhdittamalla

Kohti yhteistyötä ja uusia ratkaisuja

InnoJoin & InnoLive

Koska lokaalien innovaatioekosysteemien raottaminen ja osaamiskeskittymien annin sidostaminen valtakunnallisesti vaikuttavaksi ja hyvää oloa edistäväksi rihmastoksi ilmenee vaativana, luottamuksen tasoa säännönmukaisesti testaavana happotestinä, panostettiin Sport Suomi -verkostossa alkukiihdytyksen eli InnoJoin-vaiheen virittämiseen. Erinäiset markkinointitoimenpiteet sekä lukuisat yritysten, korkeakoulujen, tutkimuslaitosten ja kaupunkien toimialojen vaihtelevia intressejä kartoittaneet ja rikasta dialogia rakentaneet tapaamiset, keskustelut ja neuvottelut vakiinnuttivat yhteisen näkemyksen verkoston liikkumattomuutta kampittavasta ytimestä. Hankekaupungit tarjoavat tähän laajakatseisia ja tieteidenvälisiä perusteita, joiden myötä liian vähäisen liikunta-aktiivisuuden muodostamaa ongelmaa voidaan lähestyä uusista ja ennaltaehkäisyä korostavista suunnista muun muassa vahvojen liikunta- ja lääketieteellisten painopistealueiden sisällä kuin myös niiden ulommilla kehillä ja rajapinnoilla. Innovatiivisen yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen käyminen uuden ja kalliiksi tulevan kansantaudin ympärillä on toiminut verkostotyön etenemistä rytmittävänä elementtinä, jonka avulla Sport Suomen toimintaan on ollut mahdollista sitouttaa kattavammin aiheen työstämiseen kykeneviä ja halukkaita yritystoimijoita myös varsinaisten liikunta-, urheilu-, terveys- ja hyvinvointialojen ulkopuolelta. Taistelu jatkuvassa kasvussa olevaa liikkumattomuutta vastaan on sekä monitieteistä että poikkihallinnollista huomiota vaativa, mutta niin ikään liiketoiminnan kirjon eri puolien noteeraamista edellyttävä ilmiö, joka hyöty erityisesti älykkäistä menetelmistä, jotka ovat tulevaisuudessa avainasemassa ihmiset ehdasti tavoittavan ja kestäväen hyvinvointitarjonnan rakentamisessa.

Erytisesti työelämä ja siinä tapahtuneet muutokset kuluneiden vuosien aikana ovat lisänneet huomattavasti työikäisten terveyteen ja toimintakykyyn liittyviä uhkakuvia ja haittoja, minkä vuoksi liikuntaa lisäävien hyödykkeiden kehittämiseen johdatteleminen aloitettiin InnoLive-seminaarisarjalla Jyväskylässä ja Lahdessa vuoden 2023 loppupuolella keskittymällä työhyvinvoinnin innovaationäkymiin. Koska yhteistyöstä alkunsa saavien uudenlaisten ratkaisuiden perustaksi tarvitaan luovaa ajattelua, välitettiin seminaarien asiantuntijakattauksella osallistujille olemassa olevaa tutkittua ja käytännössä saavutettua tietoa niin liikunnan nimenomaisesta merkityksestä työhyvinvoinnin kehittämistoimenpiteissä kuin työhyvinvointia laveammin koskettavista ja uudistuksille suotuisista näköaloista. Seminaaritoiminta toi ideoinnin suuntaamisen ja verkostoitumisen rinnalla Sport Suomen kokoonpanoon lisää kehitysteemaa osaamisellaan ratkovia tahoja auttaen samalla havainnollistamaan ja kiteyttämään tarvittavia lähestymistapoja ja kokoonpanoja liikkumattomuuden ympärille pystytettävän innovaatio- ja kasvuhakuisen toiminnan seuraaviin työvaiheisiin.

Oppimisen tukeminen sekä tuoreiden oivallusten ja yhteyksien löytämisen siivittäminen

Ymmärryksen lisääminen suhteessa organisaatioiden hallussa olevaan osaamiseen ja sen sovellettavuuteen

Käytäntöön ja kaupallistettaviksi sopivien innovaatioiden aineosien havaitseminen ja yhteen kokoaminen

**Yrityksiä
67%**

**43
seminaareihin
osallistunutta
organisaatiota**

Työhyvinvointi-innovaatioilla yhteiskunnallista hyvää ja menestyvää yritystoimintaa

Liikunnan, urheilun, terveyden ja hyvinvoinnin innovaatioverkostona toimivan Sport Suomen matka käynnistyi vauhdikkaasti yritysten, korkeakoulujen, tutkimusorganisaatioiden sekä muiden, hyvää oloa edistävien, sidosryhmien yhteen tuomisen osalta viime vuoden lokakuussa. Sekä Lahdessa että Jyväskylässä järjestettiin työhyvinvoinnin innovointia käsitelleet InnoLive-seminaarit, joissa aiheen todelliseen työstämiseen vaikuttavaa keskustelua värittivät niin tutkimuspuolen kuin yritysmaailman asiantuntijapuheenvuorot.

Lahden seminaari 18.10.2023 tavoitti paikan päälle LAB-ammattikorkeakoululle yli 20 henkilöä kuulemaan Pajulahden valmennuskeskuksen johtaja **Tero Kuorikoskea**, Pihlajalinnan johtavaa työterveyslääkäri **Henni Hyytiä-Ilmosta**, LAB-ammattikorkeakoulun TKI-johtaja **Kati Peltosta** ja saman korkeakoulun lehtori **Annamaija Id-Korhosta** sekä Freia Oy:n toimitusjohtaja **Antti Äikästä**. Seminaarin käytännön hedelmänä oli tutustuminen hyvinvointiteknologiaa edistävän LAB Welltechin tiloihin.

Jyväskylän Yritystehtaalla 25.10.2023 järjestetty seminaari kokosi paikalle reilut neljäkymmentä kuulijaa. Puhujina tilaisuudessa oli runsas joukko terveyden ja hyvinvoinnin huippuosaajia: Jyväskylän yliopiston psykologian apulaisprofessori **Virpi-Liisa Kykyri**, Fibion Oy:n perustaja **Arto Pesola**, BoWellness Oy:n perustaja **Hanna Rinta**, Likesin Liikkuva aikuinen -ohjelman kehittäjäpäällikkö **Miia Malvela**, Jyväskylän yliopiston avoimen yliopiston yliopistonopettaja **Elina Riivari**, Itä-Suomen yliopiston tutkijatohtori **Soila Lemmetty** sekä SOK-yhtymän johtava työhyvinvointiasiantuntija **Satu Ylitalo**.

Into tarttua juuri työhyvinvoinnin tematiikkaan Sport Suomi -verkostossa kumpuaa ensinnäkin verkoston toimijoiden esittämästä kiinnostuksesta työhyvinvointia ja sen innovatiivista kehittämistä kohtaan yhdessä muiden aiheesta kiinnostuneiden ja varioivaa erityisosaamista omaavien tahojen kanssa. Toisekseen työhyvinvointi on kehitysteema, jolla on vahvasti yhteiskunnallista vaikuttavuusarvoa eli sen paisuvaan vyyhtiin on tarve löytää ja konkretisoida todellisia ratkaisuja; Henni Hyytiä-Ilmonen korosti puheenvuorossaan työhyvinvointiongelmien tarttumisen kiireellisyyttä, sillä Työterveyslaitoksen tuottaman Miten Suomi voi? -tutkimuksen tulokset kertovat vuosi toisensa perään karulla tavalla työhyvinvoinnin heikentymisestä. Jopa 25 prosentilla työntekijöistä on lisääntynyt työuupumuksen riski ja erityisesti naiset näyttävät heikentyneen työhyvinvoinnin kärkiryhmässä.

Pidettyjen InnoLive-seminaarien tarkoituksena oli toimia ponnistusalustana tulevaisuudessa muotoiltavien työhyvinvointi-innovaatioiden kehitystyöhön tarjoamalla monipuolinen ja inspiroiva oppimismahdollisuus suhteessa tutkitun ja käytännössä saavutetun tiedon jakamiseen asiantuntijoiden toimesta. Samanaikaisesti seminaarit toimivat katalyyttina uusille kohtaamisille ja kontaktien luomiselle. Kyseisen kaltainen potentiaalisten kumppanitoimijoiden kartoittaminen ja kartuttaminen sekä oppimisen stimuloiminen johdattelee luovaan ideointiin, jota tarvitaan innovaatioprosessien seuraavalle askelmalle siirtymiseen itsenäisesti tai osana Sport Suomi -verkoston fasilitoimaa yhteistyötä.

Työhyvinvointi innovoinnin pulppuavana lähteenä

Työhyvinvointi kuvaa kokonaisuutena terveyttä, turvallisuutta ja tuottavuutta sekä mielekkyyttä ja merkityksellisyyttä työssä ollen samanaikaisesti kunkin työyhteisön jäsenen subjektiivinen kokemus sekä osa organisaatioiden strategisesti johtamaa sosiaalista vastuullisuutta. Sen alaan lukeutuu terminologisesti niin ikään työkyky, joka kuvaa käsitteenä työn voimavarojen ja vaatimusten välistä suhdetta useilla eri tasoilla työntekijöiden toimintakyvystä ja terveydestä lähtien.

Aihepiiri tarjoaa siis temaattisesti varsin monenlaisia aihioita innovaatiotoiminnalle. Työelämän laatu paranee rinnakkain toistensa kanssa tehtävien toimenpiteiden eli varsinaisen kaupallisen työhyvinvointibisneksen hyödykkeisiin sekä organisaatioiden omaan sosiaaliseen ja kulttuuriseen muutoskykyyn panostamisen lopputulemana. Eri asiantuntijat käsitelivät työhyvinvointia seminaarissa varsin moniulotteisesti, jolloin osallistujille voitiin tarjota vaihtoehtoisia elementtejä uudistamistyön suuntaamiseen.

Itse työhyvinvointi-innovaatioita, kuten mitä tahansa muitakin innovaatioita voidaan tuottaa kaikilla organisaation tasoilla ja ne voivat ensinnäkin olla uutuusarvoa omaavia tuotteita ja palveluita, jotka siivittävät yrityksen kasvua. Virpi-Liisa Kykyrin sanoin tuoreen psykologian alalle sijoittuneen ja etäpalaverien kuormittavuuden vähentämiseen ja hyödyn lisäämiseen fysiologisten mittareiden avulla keskittyneen PhinGain-tutkimushankkeen tulokset sekä hankkeessa kehitetty menetelmä avaavat tulevaisuuden työhyvinvointibisneksen ohella ovia myös muille tieteelliseen näyttöön perustuville innovatiivisille sovellutuksille. Esimerkkinä tästä toimii muun muassa verkkovälitteisen oppimisen alustojen kehittäminen. Toisekseen työhyvinvointi-innovaatiot voidaan nähdä liiketoiminnan prosesseihin sekä niiden mukaisiin toimintatapoihin linkittyvinä rakennelmina, jotka organisaatioiden työhyvinvoinnin tilan kohentamisen seurauksena lisäävät tunnetusti tuottavuutta ja toimivat myös muun innovaatiotoiminnan ajurina hyödyttäen yrityksen kasvupolun rakentumista.

Siinä missä edellä mainitut innovaatiotuotokset porautuvat työhyvinvoinnin edistämisen ytimeen, on Soila Lemmetyn sanoin syytä myös muistaa se, että työhyvinvointi ja sen lisääntyminen organisaatioissa ei vaadi aina juuri siihen kohdistuvia varsinaisia aikaansaannoksia, vaan innovoiminen on itsessään oppimisen kautta yhteydessä hyvinvointiin etenkin osallistavien, työntekijälähtöisten innovaatioiden myötä.

Koska työhyvinvoinnin toteutumista määrittävät monet eri tekijät yhdessä jatkuvassa muutoksessa olevan työelämän kanssa ja sen edistämiseen osallistuvat lukuisat toimijat eri tavoin, on työhyvinvointi-innovaatioiden saavuttaminen tuloksellisinta silloin, kun muutosta tavoittelevien voimat yhdistetään. Tällöin työhyvinvointiin kohdistuva innovaatiotyö määrittyy nimenomaisesti yhteisinä hyvän olon tuotoksia tavoittelevina prosesseina, jolloin mahdollistetaan vahvemmin myös innovaatioiden testaaminen sekä niiden vieminen markkinoille tai sovittaminen kohteena olevan organisaation arkeen. Nämä vaiheet tulevat näkymään myös Sport Suomen jatkotoimissa, kun toisiaan tietämyksellään ja muilla resursseillaan rikastavia osajia kutsutaan mukaan InnoLab-työpajatoimintaan.

Innovaatioilla aidosti liikunnallista työelämää

Sport Suomi -verkostossa innovaatioiden luomisen lähtökohtana on erityisesti liikkumattomuusongelman korjaaminen ja ehkäiseminen muun muassa työelämässä. Koska hyvinvointi muotoutuu ihmisen itsensä sekä ympäristön ja sen tarjoamien edellytysten välisessä suhteessa, vaatii liikkumisen lisääminen työelämässä sekä yksilön että tätä ympäröivän todellisuuden huomioon ottamista.

Kuten Arto Pesola Jyväskylässä kertoi, toimii henkilökohtaisen määrällisen terveys- ja hyvinvointidatan mittaaminen relevanttina motivoitumis- ja oppimisvaikuttimena monelle ihmiselle, mutta siirtää myös helposti kaiken vastuun liikkumisesta ja liikunnasta yksilölle ylhäältäpäin annettujen terveys-suositusten jalkauttamiseksi. Tämän vuoksi työhyvinvoinninkin kannalta oleelliset muutokset liikkumiskäyttäytymisessä vaatisivat innovaatiotasolla sekä ihmisistä että ympäristöistä kerättävän datan jalostamista sekä niin ikään muiden, ihmisten motivoitumiseen liittyvien tekijöiden moniulotteisempaa tavoittamista ratkaisuiden raaka-aineiksi.

Yksi merkittävä polku liikkumiseen kannustavien ominaisuuksien integroimisessa innovaatioihin löytyy tuoreiden tutkimustulosten mukaisesti digitaalisesta pelimaailmasta ja sen tarjonnan soveltamisesta ja laajentamisesta. Sport Suomi -verkosto on tämän vuoksi solminut yhteistyösopimuksen Jyväskylän ammattikorkeakoulun operoiman ja EAKR-rahoitteen Keski-Suomen e-urheilun osaamiskeskittymä -hankkeen kanssa. Hankkeessa edistetään niin Keski-Suomen alueen pk-yritysten TKI-toimintaa kuin tutkimus- ja oppilaitosyhteistyötä sekä kehitetään ja tuetaan uuden osaamisen ja liiketoiminnan syntymistä e-urheilun osaamiskeskittymän rakentamisen kautta. Yhteistyö hankkeen kanssa tuottaa näkyviä tuloksia maaliskuussa yhteisen InnoLab-työpajan merkeissä.

Vaikka ihmisten motivaatiokirjon tavoittaminen värittää vahvasti tulevaisuuden työhyvinvointiratkaisuja eikä määrällinen datankeruu itsessään toimi aina optimaalisena kannustimena liikunta-aktiivisuuteen, antaa se osviittaa yrityksessä työskentelevien fyysisestä toimintakyvystä tarjoten mahdollisuuden työkyvyn riskitekijöiden kartoittamiseen ja seurantaan johtotasolla.

Tässä mielessä liike on lääke -hokeman todellinen sisäistäminen eli liikunnan tien raivaaminen osaksi yrityksen strategista johtamista näyttyy varsin hyvänä evästyksenä tuleviin ja organisaatioissa vielä hyödyntämättömiin työhyvinvointi-innovaatioihin, sillä Miia Malvelan kertoman mukaisesti 74 prosenttia työikäisistä ei liiku terveystensä kannalta riittävästi. Työn sarkaa hyvinvoinnin toteuttamisessa riittää, mutta Sport Suomi tarttuu siihen innolla yhdessä kaikkien halukkaiden kanssa sekä työelämän muodostamassa kontekstissa että muissa toiminnallisissa olosuhteissa – lähdetään purkamaan yhdessä liikkumattomuuden koodia!

Innovaatioita arvoverkostoissa

InnoLab

Innovaatioista alkunsa saava kasvu vaatii yritykseltä uudistamishalun lisäksi uteliaisuutta sekä aikaa pysähtyä ajattelemaan, innostumaan ja löytämään juuri oikeat tahot, jotka uskovat yhdessä tekemiseen. Sport Suomen mahdollistamassa InnoLab-työpajatoiminnassa päädyttiin tarjoilemaan erityisesti yrityksille, mutta myös korkeakouluille, tutkimusorganisaatioille sekä muulle aiheesta kiinnostuneelle toimijakentälle arvoverkostoihin kiinnittyviä maalintekopaikkoja muuttaa ihmisten liikuntakäyttäytymistä tuoretta perspektiiviä motivoitumiseen tuovilla ratkaisuilla. Vaikka terveyden kannalta liian vähäinen liikkuminen on monisyinen ongelma, on omaehtoisen motivaation puute usein liikkumattomuuden taustalla oleva merkittävä este niin määrällisessä kuin laadullisessa mielessä (UKK 2023).

Jyväskylässä järjestettiin vuoden 2024 kevätperiodin aikana työpajasarja, jossa liikuntalähtöistä työhyvinvointia lähdettiin viemään eteenpäin pelillistämällä. Sen salaisuus piilee menetelmällisissä mahdollisuuksissa kannustaa ja opettaa sekä saavuttaa niin organisaatioiden kuin yksilöiden tavoitteita. Pelien ja pelaamisen taustalla olevia ominaisuuksia ja mekaniikkaa, kuten vuorovaikutuksellisuutta ja psykologista palkitsemista voidaan hyödyntää monipuolisesti ja entistä kattavammin yritysten innovatiivisessa tuote-, palvelu- ja prosessikehityksessä, joka tähtää ihmisten fyysisen aktiivisuuden lisäämiseen. Pelillistämisen ympärille rakentunut arvoverkostotoiminta yhdisti toisiinsa myös kansainvälisiä voimia Interreg Baltic Sea Region -hankevalmistelussa. Kuopiossa syksyn 2024 aikana pidetyissä ja tulevaisuuden liikuntapaikkaa visioineissa InnoLab-toteutuksissa liikkumattomuuden problematiikkaan pureutuneita kannustimia haettiin liikuntapaikkojen digitalisoitumisen perusteella syntyvästä datasta. Kyseenomainen työpajatyöskentely tuotti sisältöä Sport Suomen datapelikirjaan, joka on luettavissa [täältä](#).

Sport Suomen johtaman arvoverkottamisen tuloksena syntynyt yhteistyö Jyväskylän yliopiston vastuullisen urheilujohtamisen kansainvälisen maisteriohjelman kanssa johdatti opiskelijat ratkomaan yritysten tuote- ja palveluratkaisuiden kehittämiseen liittyviä asiakaskonsepteja sekä sektorianalyseja Sustainability meets sport and wellbeing -viikon aikana huhtikuussa 2024. Eri lähtökohdista ponnistavien osaajien asiantuntemuksen ja tietotaidon käytännönläheinen törmäyttäminen sekä yllättävienkin kohtaamisten tarjoaminen ideoinnin ja sen aikaansaamien innovaatiotaimien jatkokehittämisen parissa on ensiarvoisen tärkeää, jotta yritysten kasvuhaluutta voidaan tukea matkalla kohti yhteiskuntaa, joka tukee hyvinvointia ja tervettä elämää.

Jopa 5 uutta
kontaktia
osallistumiskerralta

Yhteiskehittäviä
yrityksiä

16

Yhteensä

95

osallistumista
työpajatoimintaan

"Verkostoituminen ja
oikea yrityksen
kehittäminen
pilipalitoiminnan
sijaan."

Työikäiset liikkeelle pelaten - Sport Suomi -verkosto etsii uusia ideoita aikuisten liikuttamiseen

Kansallisen Sport Suomi -verkoston yksi tavoite on löytää yhteiskehittämisen ja pelillistämisen keinoin uusia työhyvinvointi-innovaatioita, joilla työikäiset saadaan liikkeelle ja yritykset kukoistamaan. Jyväskylässä pidetyssä Innolab-työpajassa liikunta- ja pelialan yritykset, tutkijat ja muut asiantuntijat pohtivat työhyvinvoinnin ydintä ja miettivät miten pelit ja pelaaminen voisivat edistää liikunnallista elämäntapaa.

Miten pelillistämällä voitaisiin ratkoa Suomen kansanterveyttä rasittavaa mittavaa liikkumattomuusongelmaa? Sport Suomen ja KSEOKin luotsaaman Innolab-työpajan "Hyvinvoiva yksilö ja tuottava työntekijä" alustuksista käy nopeasti ilmi, että valtaosa Suomessa toteutetuista e-urheilu- ja liikuntapeleihin liittyvistä esimerkeistä löytyy nuorten ja kouluikäisten maailmasta.

Stereotypia digipelaamisesta osana vain lasten ja nuorten kulttuuria on onneksi pikku hiljaa murtumassa.

– lästä riippumatta kaikki suomalaiset pelaavat enemmän tai vähemmän, painottaa liikunnan ja urheilun digitalisoitumiseen erikoistunut projektipäällikkö **Kimmo Leinonen** Espoon kaupungilta.

Espoo on vuodesta 2019 asti kehittänyt systemaattisesti eri hankkeiden kautta erityisesti lasten, nuorten ja erityisryhmien e-urheilua ja pelikulttuuria. Kiinnostus on valtavaa, ja tuloksia on syntynyt. Pelillistämisen potentiaali piilee kohderyhmien tavassa hahmottaa kokemusta: kun pää märkänä liikuntapelejä pelaavilta koululaisilta kysyttiin, miksi liikunta on niin kivaa, vastaus yllätti.

– Yksikään ei kokenut harrastavansa liikuntaa vaan omasta mielestään he pelasivat videopelejä, Leinonen kertoo.

Vuoteen 2024 mennessä Espoossa on toteutettu yli 15 kokeilua digitalisoituvan liikunnan, urheilun ja pelikulttuurin parissa. Niistä muutamat ovat kohdistuneet myös aikuisväestöön.

– Esimerkkinä tästä Espooseen muuttavien kansainvälisten osaajien tutustuttaminen kaupunkiin liikunnallisilla menetelmin, Leinonen mainitsee.

Pelillistämistä ideoita myös työikäisten liikkumiseen

Työpajan keskusteluissa pohdittiin työhyvinvoinnin ydinkysymyksiä sekä mm. erilaisten olemassa olevien digitaalisten palveluiden kytkemistä työikäisten digipelaamiseen ja liikkumiseen. Esimerkkinä mainittiin mm. suureen suosioon noussut Muuttolintujen kevät -appi, jossa tekoäly tunnistaa ihmisen tekemästä ääninauhoitteesta lintulajeja:

Voisiko havainnointiin perustuvan idean pelillistäminen kannustaa ihmisiä entistä aktiivisempaan arkeen?

Kysyimme kahdelta osallistuneelta liikunta-alan ammattilaiselta heidän näkemyksiään pelillistämisen mahdollisuuksista työikäisten aktiivisuuden kasvattamiseksi.

“Askeleita ei mitata”

Cityspottingin löytöretkituottaja ja yrittäjä **Sami Toivanen** on huomannut, että liikkumattomuusongelmaa taklataisiin mielellään yksinkertaisilla, kaikille sopivilla ratkaisuilla. Itse hän ei kuitenkaan usko “yhteisten taukojumppien” johtavan pysyviin muutoksiin, elleivät ne satu olemaan juuri sitä, mitä työntekijät ovat arkeensa kaivanneet.

– Sen sijaan uskon, että paras tulos saadaan, kun ihmisille annetaan mahdollisuus löytää jotain juuri heille sopivaa ja innostua tästä.

- Tämä on samalla myös tyhy-toiminnan järjestämisen kannalta se suurin vaikeus, hän myöntää.

Pelillistämisen näkökulmasta digitaalisuus on hyvä renki, jota Toivasen luotsaama Cityspotting hyödyntää kampanjoissaan matalan kynnyksen lähiliikkumisen puolesta. Lähiympäristöön sijoittuvan seikkailun varusteeksi tarvitaan vain puhelin. Idea on, että tutussakin ympäristössä – kuten omassa kotikaupungissaan – liikkuvalla ihmiselle pystytään tarjoamaan aitoja oivalluksia.

- Ihminen on saattanut ohittaa jonkun tietyn paikan tai rakennuksen satoja kertoja koskaan tutustumatta siihen tai pysähtymättä pohtimaan sen tarinaa. Konkreettinen palkinto on se, että hän oppii jotain uutta siitä paikasta missä on ja saattaa samalla uppoutua aiheeseen laajemminkin, Toivanen antaa esimerkin.

- Uskomme, että seikkailukokemuksen myötä ihmiset oppivat havainnoimaan lähiympäristöön uudella tavalla ja tajuamaan, että monessa paikassa on mielenkiintoisia tarinoita, kun vaan lähtee tutkimaan.

Spottien sisältö yhdistelee historiaa, kaupunkikulttuuria, luontoa ja kaupunkiluontoa sekä henkilötarinoita ja arkkitehtuuria. Sen sijaan askelten mittaaminen tai liikunnan korostaminen ei Toivasen mukaan kuulu heidän konseptiinsa.

- Tiedämme, että toisia ihmisiä motivoi mittaaminen, mutta me olemme siellä päässä janaa, missä ei liiaksi mitata. Sisältö kannustaa liikkeelle, ja hyvinvointi on tämän luonnollinen jatkumo.

”Tyhy-toimintaa myös perheet huomioiden”

Digitaalisia liikkumistuotteita tarjoavan CSE:n liiketoiminta- ja myyntipäällikkö ja liikunta-alan konkari **Kari Kyllönen** korostaa vanhempien roolia siinä, millaista liikkumista he omalla esimerkillään ja toiminnallaan edistävät. Kyllöstä huolestuttaa erityisesti omaehtoisen hyöty- ja arkiliikkumisen vähentyminen ja suorituskeskeinen ajattelu.

- Lapsia kuskataan yhä lyhyempiä matkoja kouluun ja harrastuksiin, vaikka he voisivat kulkea matkan jalan tai pyörällä, hän antaa esimerkin.

- Ne, joilla on varaa harrastaa seuroissa tai kuntokeskuksissa, ”hoitavat liikunnan” siellä, mutta muuten vietetään paljon aikaa mobiililaitteen parissa. Lisäksi, kun ohjattu harrastaminen on koko ajan kalliimpaa, yhä useammalla liikkuminen jää oman arkiaktiivisuuden varaan, Kyllönen pohtii.

Erityisesti ruuhkavuosiin eläville pienten lasten vanhemmille liikunnan harrastaminen voi olla hankalaa tai se ajoittuu myöhäisiin ajankohtiin, mikä heikentää palautumista ja vähentää lepoaikaa. Kyllönen ehdottaa, että perheellisille voisi kehittää enemmän yhteisiä tyhy-vaihtoehtoja.

- Esimerkiksi liikuntakeskuksilla voisi olla aktiivista tekemistä myös lapsille, jolloin myös lapset saataisiin pois kännyköiden äärestä ainakin hetkeksi. Halutessaan koko perhe liikkuisi samaan aikaan.

Liikuntapelit kaikkien saataville?

Pelillistäminen on hyvä keino aktivoida liikunnallisesti eritasoisia liikkumaan. CSE:n omat liikuntatuotteet iWall ja runBEAT ovat olleet valtavan suosittuja niissä kouluissa, missä ne ovat käytössä.

- Eräessä yli 200 oppilaan yhtenäiskoulussa tehtiin neljän kuukauden seurantajaksolla runBEATilla 179 omaehtoista Cooperin testiä ja vajaa 250 kuuden minuutin kävelytestiä. Innostus testeihin oli niin valtavaa, että opettajat joutuivat toppuuttelemaan, Kyllönen kertoo.

Esimerkki kuvaa hyvin, miten liikunnallinen aktiivisuus lisääntyy pelillistämisen myötä, kun mahdollisuus tuodaan osaksi kohderyhmän arkea valmiiksi tuttuun ympäristöön.

- Voisivatko kunnat olla tässä aktiivisia ja tarjota myös sisätiloihin suunniteltuja digitaalisia liikkumisratkaisuja esimerkiksi kirjastoissa tai muissa julkisissa tiloissa? Näin ne olisivat kaikenikäisten ja -tasoisten liikkujien saatavilla, Kyllönen pohtii.

Pelimaailmasta oppia liiketoiminnan kehittämiseen

Sport Suomi -verkoston ja Keski-Suomen e-urheilun osaamiskeskittymä -hankkeen järjestämällä InnoLab-jatkoilla pohdittiin uusia ratkaisuja, joissa ihmisten liikkumista ja työhyvinvointia edistetään pelillistämisen keinoin. Innostunut puheensorina täytti Jyväskylän Yritystehtaan tilan, kun ihmiset tutustuivat toistensa liiketoimintaan ja uutta luovaa keskustelua käytiin yksilön motivaation sekä pelien ja pelaamisen hyödyntämisen ympärillä.

InnoLab-jatkoilla jatkui työ uusien, ihmisten hyvinvointia ja liikkumista pelillistämisen keinoin edistävien konseptien kehittämisessä. Sport Suomi -verkoston ja Keski-Suomen e-urheilun osaamiskeskittymän (KSEOK) lisäksi tapahtumassa oli mukana joukko liikunnan, urheilun ja hyvinvoinnin yrityksiä.

Yrityksiä ja heidän ratkaisukonseptejaan olivat mukana sparrailemassa Psyon Gamesin liiketoimintajohtaja ja peliosuuskunta Expan puheenjohtaja **Valtteri Lahti aka Wanda**, Yritystehtaan Kyky kasvaa kestävästä -hankkeen projektipäällikkö **Laura Turunen** sekä Savonia-ammattikorkeakoulun TKI-asiantuntija **Sami Partanen**.

Valtteri Lahti aka Wanda kertoo, että keskusteluissa lähdettiin liikkeelle usein ydinkysymyksestä: mikä on pelillistämisen tarkoitus ja tavoite juuri kyseisen tuotteen tai palvelun osalta.

- Pelillistäminen ymmärretään helposti toimenpiteeksi, missä jo olemassa olevaan prosessiin tai toimintaan lisätään yksittäisiä pisteitä tai tasoja ikään kuin "päälle", hän sanoo.
- Todellisuudessa hyvässä pelisuunnittelussa pureudutaan syvälle prosessiin, ymmärretään mistä osaprosesseista kokonaisuus muodostuu sekä mitä vaiheita pelillistämällä voidaan edistää ja miten, Wanda selittää.

Samalla hän korostaa sosiaalisten elementtien merkitystä.

- On tärkeää tunnistaa ja lisätä mukaan luonnollisesti kannustavia elementtejä, joilla yksilö motivoituu omaa suoritustaan varten. Onnistuneessa ratkaisussa ihmiset pystyvät edistämään yhteistä tavoitetta riippumatta siitä, mikä kunkin oma lähtötilanne tai -taso on.

Yhteisöstä voi syntyä tuotteen tärkein kilpailuetu

- Monet nopeisiin tuloksiin tähtäävät pelimaailmasta tutut tuotekehitysvaiheet sopivat Wandan mukaansa myös muiden alojen startup-yrityksille.
- On hirveän tärkeää ymmärtää, että kun tehdään tuotetta tuhansille ihmisille, kaikkea ei voi oivaltaa yksin laboratoriossa. Kannustan esimerkiksi tuotteen nopeaan lanseeraamiseen, soft launchiin. Näin käyttäjiltä saadaan nopeasti palautetta ja tarvittaessa voidaan tehdä nopeammin muutoksia tuotteeseen, hän valaisee.

Yrityksiä sparraileet Wanda (vas.) ja Laura Turunen pitävät tilanpäivitystä ennen päivän päätösosua.

– Ihmiset ja ennen kaikkea yhteisöt ovat muutenkin monella tapaa tärkeä osa pelillistämistä, tuotteen myöhempää kasvua ja jopa kilpailuetua.

– Parhaassa tapauksessa arvokkain omaisuus ei olekaan tuote, vaan sen ympärille rakentunut yhteisö.

Wandasta tuntuu, että monet tilaisuudessa läsnä olleet yrittäjät ovat lähempänä pelillisyyttä kuin arvaavatkaan.

– Jäsentämällä tai kuvaamalla tuotetta vähän eri tavalla voi saada merkittäviä oivalluksia pelillistämisen ja kehittämissprosessin näkökulmasta.

“Mitä ongelmaa olemme ratkaisemassa?”

Sparrailijana toiminut Yritystehtaan projektipäällikkö Laura Turunen haastoi yrityksiä pohtimaan uniikkia kilpailuetuaan ja kalibroimaan ajatteluaan markkinalähtöiseksi.

– Sen sijaan että kehitetään tuote edellä, on tärkeää pitää kirkaana mielessä, mitä ja kenen ongelmaa olemme tässä ratkaisemassa, hän muistuttaa.

Teknologiahyphen keskellä hyvän idean ja sen tuoman lisäarvon merkitys korostuu.

– Toinen tärkeä asia on kysyä itseltään, mikä tekee tästä ideasta niin uniikin, että siitä voi syntyä oikeasti kaupallinen menestys tai innovaatio, Turunen sanoo.

Maailmassa, missä “kaikki on jo keksitty”, uniikkiuden tunnistaminen voi olla haastavaa.

– Se on vaikea tehtävä, mutta siihen kannattaa käyttää aikaa, hän kannustaa.

Tapahtuman hyvä tunnelma kiteytyi vilkkaaseen puheensorinaan, jota edisti paikalla olevien yritysten vilpitön uteliaisuus ja avoin suhtautuminen yhteistyömahdollisuuksien kehittämiseen. Erityisesti tekoälyä hyödyntävät konseptit kiinnostavat nyt kaikkia.

“Monta mielenkiintoista keskustelua ja uutta kontaktia”

Yksi InnoLab-jatkoille osallistujista oli TE3 Mobility. Yrityksen päätuote on älykeppi, jonka avulla voidaan mitata helposti ihmisen liikeratoja. Mittaustulosten perusteella henkilölle suositellaan parhaat keinot liikeratojen parantamiseksi.

Liikeradat vaikuttavat monella tapaa yksilön hyvinvointiin ja aktiivisuuteen, sillä iän ja kuormituksen myötä ne alkavat usein rajoittua ja kuormittaa kehoa. Nordic Rack and Office/Nro One:n Lauri Hulkkonen testaa Ari Laakkosen opastamana TE3 Mobilityn älykeppiä.

Yksilön motivoiminen pelillistämisen keinoin on sen verran kiehtova ajatus, että se toi yrityksen toisen perustajan **Ari Laakkosen** Jyväskylään. Hän kehuu tapahtuman yhteishenkeä ja rentoa tunnelmaa, joka itsessään mahdollisti aktiivisten keskustelujen syntymisen.

– Vaikka itse olen suhteellisen suulas kaveri, yleensä tällaisissa tilaisuuksissa keskustelut vieraiden kanssa käynnistyvät hitaasti. Tässä tapahtumassa tunnelma oli kuitenkin alusta asti vapautunut, ja omatkin keskustelut lähtivät hienosti liikkeelle.

Laakkonen kokee saaneensa tapahtumasta hyviä kontakteja, joiden kanssa lähteä kehittämään yhteistyötä tapahtuman jälkeen.

– Aika oli lyhyt, ja siihen nähden ehti tulla monta mielenkiintoista keskustelua ja uutta kontaktia. Ihan kaikkien kanssa ei edes ehtinyt käydä asioita läpi vaan piti vaan sopia erilliset treffit myöhemmäksi, hän raportoi.

Sparrailujen ja keskustelujen lomassa osa ryhmistä pääsi varsin pitkälle myös tapahtumaan sisältyneessä yhteiskehittämisen tehtävässä.

InnoDelegation: Madrid

Kotimaisten kasvuhaluisten yritysten vientipotentialia kiihdyttäneiden yritysdelegaatiomatkojen InnoDelegation-sarja kansainvälisen urheiluliiketoiminnan äärelle aloitettiin keväällä 2024 Madridista. Espanjan pääkaupunkiin kohdistunut vierailu tapahtui osana Jyväskylässä toteutettavaa Optimal Performance -arvoverkkotyötä*. Jyväskylän ekosysteemisopimuksen liikunta-alaa tukevan sopimuskärjen sidostumista kilpa- ja huippu-urheilusta ammentavaan ja uusille kansainvälisille markkinoille suuntaavaan TKI-toimintaan on vahvistettu Innovation Bridge -sopimuksella vuoden 2023 alusta alkaen. Innovation Bridgen poikima synerginen ketju sekä Jyväskylän ammattikorkeakoulun Sport Business -tiimin tekemä yhteistyö LALIGAN kanssa on tiivistänyt Jyväskylän alueellista suhdetta jalkapallojätin suuntaan, jonka suomat innovaatiomahdollisuudet haluttiin asettaa järjestelmällisen kansainvälistämistyön kohteeksi kaupunkien välisessä ja valtakunnalliseksi skaalattavassa kumppanuustoiminnassa.

Eteläeurooppalaisen jalkapallomarkkinan kohdistaminen suomalaisten yritysten verkostoitumisen ja liiketoiminnallisen kasvun maaperäksi on perustunut yliaalueelliseen tahtotilaan avata ovia sellaisiin globaaleihin ympäristöihin, joissa etsitään systemaattisesti uusia tekijöitä ja näiden hallussa olevia tuotteita, palveluita ja muuta innovatiivista osaamista täyttämään ja luomaan kysyntää. Jalkapallo on maailman seuratuin ja harrastetuin urheilulaji sekä syvälle eri kulttuureihin juurtunut, mutta samalla valtioiden rajojen yli levittäytynyt ilmiö. Se tarjoaa jättimäisen seuraajakuntansa sekä liigojen, seurojen, joukkueiden ja brändien välisten sponsorointi- ja yhteistyökumppanuusliitosten myötä kiistatta yhden maailman hedelmällisimmistä ja runsaimmista viitekehysistä päästä vastaamaan niin pelillisiin kuin lajiin muutoin liittyviin kehitystarpeisiin stadioneiden sisällä ja niiden ulkopuolella.

Sport Suomen matkaan lähteneet SAHA Training, Wello2, Pro Recovery, Ketoinen, eWatt Smart Power Systems, ONIT Sport sekä Awesome Crowd tapasivat matkan aikana LALIGAN innovaatiovastaavien ohella SportBoost Acceleratorin, Global Sport Innovation Centerin ja Atlético de Madridin edustajia sekä vierailivat useaan vuoteen ensimmäisenä kansalliseen urheiluvientiin erikoistuneena delegaationa Suomen Espanjan suurlähettilään luona luomassa kontakteja useisiin muihin Espanjan alueella vaikuttaviin ekosysteemitomijoihin.

Kuten yksi matkassa mukana olleista yrittäjistä on delegaatiotoiminnan innoittamana todennut: *"Suomalainen osaaminen on huippuluokkaa, mutta yhdessä pystymme muodostamaan vielä kiinnostavampia kokonaisuuksia kansainvälisten markkinoiden avaamiseen sekä nostamaan toinen toistemme osaamista valokeilaan."* Yritysten osallistuttaminen rajoja ylittävään TKI-toimintaan urheilusektorin suurtoimijoiden luona on avannut samanaikaisesti kaupungeille tilaisuuden valtakunnantasaan vastaavan osaamisen kokoamiselle ja viemiselle kohti Eurooppaa Sport Suomen mukaiseen maabrändiin tukeutuen. Jalkapallomarkkinassa kysytyjä ja digitalisuuden sekä datalähtöisyyden vahvasti läpäisemiä ratkaisuja eritoten urheilijoiden suorituskyvyn sekä stadioneiden ja areenoiden olosuhteiden hallinnoinnin ulottuvuuksissa koostava kattaus jatkoi voitokasta kulkuaan Espanjassa syyskuussa 2024 Sport Suomi -verkoston viedessä toisen yritysdelegaation World Football Summit Europe -konferenssiin.

Yrityksiä
matkassa

7

NPS

100

Vähintään 5
uutta
kontaktia /
yritys

delegaatiotoiminnan
suosittelemuuteen
liittyen

*) Madridiin 25.-26.4.2024 kohdistuneen yritysdelegaatiomatkan ohella yritysten oli mahdollista osallistua Optimal Performance -arvoverkoston myötä myös Bilbaon alueella 22.-24.4.2024 vierailleen delegaation kokoonpanoon Jyväskylän kansainvälisen kasvu -hankkeen alaisuudessa.

Sari Hallikainen
Taustamarkkinat BGMT
Awesome Crowd

Ulkomailla tärkein ominaisuutesi on rohkeus

“Kokemuksesta tiedän, että kansainvälistyminen vaatii tosi paljon. Se vaatii oikeita ihmisiä ja oikeaa osaamista. Se vaatii myös halua ja kykyä kohdata vaikeitakin asioita, joihin ei ole sillä hetkellä suoraa vastausta, vaan ratkaisut ja apu täytyy löytää sitä mukaan, kun tilanteita tulee vastaan.

Olen tavannut isoja urheiluorganisaatioita aikaisemminkin. Yhdysvalloissa olen käynyt pitchaamassa NHL:ssä ja NBA:ssa. Keskusteluhyteyden luominen tämän tasoisiin organisaatioihin ei todellakaan ole pienelle yritykselle helppoa. Siksi arvostan erittäin korkealle Sport Suomen ihmisten työtä avata meille yrityksille ovia valmiiksi. Matka Bilbaon ja Madridiin onnistui mielestäni hirvittävän hyvin. Kokonaisuus oli huolella suunniteltu ja toteutettu. Lähtisin varmasti uudestaan, jos tilaisuus tarjoutuisi.

Tällaisia matkoja voi varauksetta suositella yrityksille, joilla on rohkeutta ottaa niistä kaikki mahdollinen irti. Kun matka on näin hyvin suunniteltu ja kaikki katettu valmiiksi, vähintä mitä itse voi tehdä, on tuoda mukanaan asenne ja rohkeus jutella, kysellä, verkostoitua ja hankkia uusia kontakteja. Se onnistuu, kun aidosti uskoo omaan tekemiseen ja omaan tuotteeseen.”

“Näköpiirissä Espanjan markkinoiden avautuminen”

“Oli myös antoisaa tutustua muihin mukana olleisiin yrittäjiin. Ryhmähenki osallistujien kesken oli erinomainen. Vaikka olimme sporttipuolen yrityksiin nähden vähän eri alan yritys, yrittäjien arki ja kokemukset yhdistivät. Matkalla mukana olleiden kanssa käydyistä keskusteluista kertyi arvokkaita kokemuksia ja oivalluksia.

Iso kiitos Jyväskylän kaupungin ja Sport Suomi -verkoston ihmisille, jotka olivat täysillä mukana. Heidän työnsä ja panoksensa oli valtavan arvokasta – he näkivät paljon vaivaa ja järjestelivät ennakkoon juttuja, ja matkan aikana hoitivat käytännön asioita. Kaikesta näki, että meille yrityksille haluttiin tarjota parhaat onnistumisen edellytykset.”

Timo Saarinen
eWatt Smart Power Systems

Käy lukemassa lisää [Sarin](#) ja [Timon](#) huippuhetkistä Espanjassa!

InnoDelegation: Sevilla

Urheiluun sidostettavissa olevaa liiketoimintaa sinivalkoisen brändin alle koostava, InnoDelegation-toiminta sai jatkoa, kun Sport Suomi -verkosto suuntasi syyskuussa 2024 Sevillaan ottamaan osaa World Football Summit Europe -konferenssiin. Matkaan lähdettiin kaupunkien aluekehittäjien, Jyväskylän yliopiston työelämäprofessori Mihaly Szerovayn sekä Driblan, Kuitu Median, ACT Head Impact Trackerin, nro.onen, ONIT Sportin, Appiksen, Awesome Crowdin ja eWatt Smart Power Systemsin yritysedustajien muodostamana tiiminä. Madridissa aiemmin keväällä tavatut World Football Summit -organisaation edustajat vaikuttivat suomalaisdelegaation kokonaistarjonnasta, joka vastaa jalkapallon tulevaisuuden tarpeisiin soveltamalla kolmen suuren muutosvoiman eli digitalisaation, datatalouden ja tekoälyn mahdollisuuksia kattavasti muun muassa suorituskyvyn optimoinnin, fanien sitouttamisen ja kestäväen kehityksen kaltaisilla osa-alueilla. WFS:n operoijat painottivat osaamiselle olevan kysyntää maailman suurimmassa jalkapallon tulevaisuutta ratkovassa tapahtumassa. Konferenssiin osallistuu vuosittain tuhansia lajin ytimessä olevia päätöksentekijöitä sekä vaikuttajia valmiina verkostoitumaan ja tekemään avauksia innovaatioiden kehittämiseksi ja uusien ratkaisuiden sekä niiden liiketoimintapotentialin aineellistamiseksi lajin ja sen kulttuurin kehittämisen parissa.

Maailmanlaajuisen urheiluliiketoiminnan foorumeille suuntaamisen edellytyksiä käytiin läpi ennen matkaa avoimella Kasvuloikka kansainvälisille areenoille -bootcampilla, jossa yritykset saivat evästyksiä muun muassa kansainvälisen messumyynnin harjoittamiseen. Suomalaiset tekivät tapahtumassa vaikutuksen huippuosaamisensa ohella aidolla yksi kaikkien ja kaikki yhden puolesta -asenteellaan, joka takasi verkostolle merkittävää näkyvyyttä paikan päällä. Tällä on ollut oleellista vaikutusta myös organisaatioiden saavuttamien yhteistyöaloitteiden jalostamiseen, kuten Awesome Crowdin rohkeuden ja sinnikkyuden leimaama esimerkki globaaleiksi läpimurroiksi tähtäävien innovaatioiden luomisesta osoittaa sivulla 27. Lisäksi yhtenäisyyden liputtaminen Suomen värein varustaa toimijoita porautumaan muun muassa varsin kehittyneeseen, mutta samalla laajenemisen kannalta lupauksia antavaan eurooppalaiseen urheiluteknologia-alan markkinaan.

Tärkein lähtökohta Sport Suomen johtamalle yritysdelegaatiotoiminnalle löytyi yritysten tarpeesta saada asettamilleen tavoitteille käytännön vetoapua, jolla toimijoiden on mahdollista saavuttaa pikavoittojen sijaan pitkälle tulevaisuuteen ulottuvia etuja kansainvälisissä TKI-olosuhteissa sekä niissä toimivissa arvoketjuissa. Jatkossa Sport Suomelle kertynyttä tietoa maailman johtavista urheilun innovaatioekosysteemeistä hyödynnetään suomalaisten menestystarinoiden synnyttämiseksi kaupunkien elinkeinoelämää tukevassa aluekehitystyössä entistä strategisemmalla ja hioutuneemmalla mentaliteetilla. Tällöin verkoston ympärillä kehittyvän kaupunkikokoonpanon roolia suunnannäyttäjänä, vetojuhtana sekä osaamisantia yhteen kutovana katraana voidaan todenteolla jatkaa valtakunnallisen elinvoimaisuuden ja vetovoiman kasvattamiseksi.

Yli 10 uutta
kontakta /
yritys

“ Järjestelyt ja kohteen valinta noin
yleisesti oli oikein nappisuoritus.
Lisäksi viestintä pelasi
esimerkillisesti. ”

“ Rautaista työtä ja tätä yhteisöä
pitää kehittää ja
jalostaa edelleen. ”

8

yritystä mukana

NPS
100

Suomalaisen osaamisen sateenvarjo - Sport Suomi lähti yhdessä kohti jalkapallomaailman mahdollisuuksia

Syyskuussa Espanjan Sevillan kokoontui yli 2 000 jalkapallomaailman avainhenkilöä ympäri maailmaa kehittämään jalkapallon tulevaisuutta. Käynnissä oli World Football Summit (WFS), johon myös Sport Suomi -verkosto osallistui mukanaan kahdeksan kasvu- ja startup-yritystä. Sport Suomi kokosi yritykset suomalaisen maabrändin alle ja edisti tiiminä uusien ratkaisujen sekä liiketoimintamahdollisuuksien kehittämistä.

WFS-matka oli jatkoa Sport Suomen ensimmäiselle, keväällä Madridiin suunnanneelle yritysdelegaatiolle. Madridissa suomalaiset tapasivat World Football Summit -organisaation edustajia, jotka kertoivat kaipaavansa tapahtumiinsa pohjoismaista näkyvyyttä.

– Kuulimme silloin, että jalkapalloalan toimijat ovat hyvin kiinnostuneita suomalaisen urheilun innovaatiokulttuurista. WFS-matkan tarkoituksena oli tuoda näkyvyyttä suomalaiselle yritys-, tutkimus- ja aluekehitysosaamiselle kansainvälisillä jalkapallomarkkinoilla. Jalkapallon liiketoiminnallinen vetovoima ei liity ainoastaan kentällä tapahtuvaan otteluun tai pelaajan fyysiseen suorituskykyyn, vaan skaalautuu fanien ja katsojien sitouttamisesta lähes kaikkeen maan ja taivaan välillä, kertoo Sport Suomen projektipäällikkö **Alisa Heikkinen**.

World Football Summit oli otollinen alusta verkostoitua seurojen ja liigojen sekä muiden innovaatiotoiminnasta päättävien tahojen kanssa, sillä tapahtumassa oli rutkasti fasilitoituja kohtaamisia esimerkiksi messuosastoilla ja erilaisissa verkostoitumisaktiiviteeteissa. Matka tarjosi myös mahdollisuuden kuulla huippuasiantuntijoiden esityksiä sekä tavata alan merkittävimpiä ammattilaisia.

Aluekehittäjien täytyy ymmärtää yrityksiä ja kansainvälisiä toimijoita

Yritysten kannalta delegaatiomatkat voivat parhaimmillaan tarjota konkretiaan asti eteneviä myyntidiilejä. Merkittävää on myös se, että kansainvälisillä markkinoilla, esimerkiksi juuri kaupallistetun kilpa- ja huippu-urheilun parissa, on omat innovaatioekosysteeminsä, joilla on merkittävät resurssit ja halua paitsi ostaa osaamista, myös olla mukana kehittämässä sitä ja sovittaa sitä omiin tarpeisiinsa. Suomalaista osaamista täytyykin myös mukauttaa ja yhdistää eri toimijoiden jo käytössä oleviin ratkaisuihin.

– Aluekehittäjien täytyy ymmärtää sekä yritystoimijoiden että kansainvälisten kumppanien toimintaa ja intressejä, jotta näitä voidaan sovittaa parhaalla mahdollisella tavalla yhteen ja luoda aidosti toimivia käytäntöjä. Viennin lisäksi on tärkeää, että Suomeen voidaan myös tuoda tarvittavaa osaamista, Heikkinen pohtii.

Sport Suomi -verkoston kokemukset ovat osoittaneet myös sen, että hyvin erilaisia palveluja tarjoavien yritysten kannattaa tutustua jalkapallo- ja urheilumaailmaan ennakkoluulottomasti.

– Yhtenä jalkapalloalan suurimmista tapahtumista World Football Summit tarjosi erinomaiset mahdollisuudet verkostoitumiseen ja uusien kumppaneiden löytymiseen. Emme olisi tavanneet tätä porukkaa rakentamiseen tai sähköön liittyvillä messuilla, joiden voisija ajatella olevan meille omimpia, energiankulutusta vähentäviä ratkaisuja tarjoavan eWattin toimitusjohtaja **Timo Saarinen** kertoo.

Samaa mieltä on digitaalisia elämispalveluja tuottavan Awesome Crowdin yrittäjä **Sari Hallikainen**:

- Monet seurat ja liigat, kuten LALIGA, etsivät koko ajan mahdollisuuksia tehdä uutta liiketoimintaa ja esimerkiksi sitouttaa fanejaan entistä paremmin. Myös yhteiskunnallinen vaikuttavuus on seuroille todella tärkeää.

Sport Suomi sateenvarjona

Sport Suomi toimii maailmalla sateenvarjona suomalaiselle osaamiselle. WFS-tapahtumassa haluttiin tuoda konkreettisesti esille se, että suomalaiset osaajat ovat yhtä ja samaa tiimiä, ja Sport Suomella oli tapahtumassa oma messuosasto, joka kokosi yritykset suomalaisen maabrändin alle.

- Kokonaisuuden kannalta tärkeintä oli tiimi, joka pystyy edistämään lajin uusien ratkaisujen sekä muiden liiketoiminnallisten mahdollisuuksien kehittämistä, Heikkinen toteaa.

Sport Suomen yritysedustajat nostivatkin toinen toisiaan esille verkostoituessaan tapahtumassa.

- Matkalla mukana olleet yritykset nappasivat kiinni sellaisistakin potentiaalisista asiakkaista, jotka eivät istuneet omaan toimintaan, mutta auttoivat ehkä jotain toista. Tiedämme kaikki, että Suomi on pieni maa ja yhteistyötä täytyy tehdä yli maan rajojen. Itse uskon vahvasti, että yhteinen tekeminen ja toisten auttaminen sataa kaikkien laariin, toteaa urheiluvien lasten ja nuorten psyykkiseen valmennukseen keskittyvän ONIT Sportin yrittäjä **Laura Andelin**.

Sport Suomi -porukan tiimityö herätti ihastusta ja keräsi kehuja. Yhtenäisen delegaation näkyvyys johti myös koko Suomi-tiimin yhteiseen pitchaushetkeen alan nimekkään toimijan kanssa sekä ehdotukseen alkaa toteuttaa kaupunkien ylläalueellista kehitystyötä kansainvälisesti Espanjan markkinoilla.

Jalkapallomaailma voi toimia ponnahduslautana

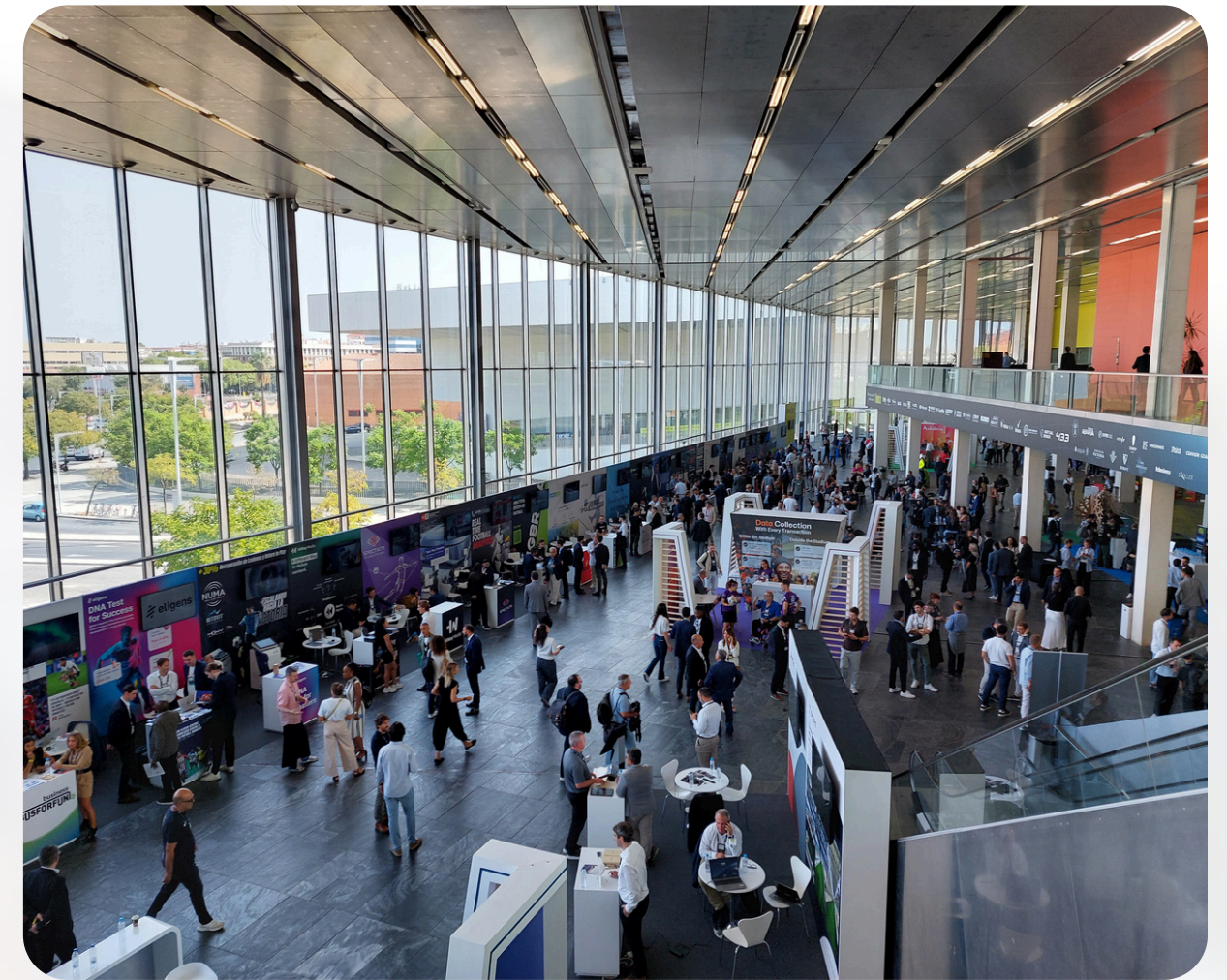
Tulevaisuudessa tärkeitä ovat innovaatiot, jotka edesauttavat pelaajien kehitystä, loukkaantumisen ehkäisyä tai jalkapalloyhteisön kasvattamista, uskoo WFS-matkalla mukana ollut Jyväskylän yliopiston professori, liikuntatieteiden tohtori **Mihaly Szerovay**.

Szerovay korostaa myös, että tulevaisuudessa jalkapallomaailman on kiinnitettävä entistä enemmän huomiota myös vastuullisuuteen.

- Alalla on tuotava esiin myös kriittisempiä näkökulmia ja epäkohtia esimerkiksi jalkapalloteollisuuden vastuullisuuteen liittyen, Szerovay pohtii.

Jalkapallo on maailman suurin urheilulaji niin harrastajamääriltään kuin useilla taloudellisillakin mittareilla, joten jalkapallomaailmassa riittää myös liiketoiminnallista potentiaalia.

- Suomessa urheilusektori keskittyy urheilukulttuuriin, kun taas kansainvälisesti urheilusektorin vaikuttavuus tunnustetaan myös yhteiskunnallisesti isoksi tekijäksi ja sen vaikutusmahdollisuudet nähdään paljon laajemmin kuin vain urheiluun liittyen. Alalla on esimerkiksi isoja sponsoriyhtiöitä, joilla on laajat, kansainväliset verkostot. Urheilusektori voi siis toimia ponnahduslautana monenlaiselle yhteistyölle, Andelin summaa.

Valmistautuminen auttoi verkostoitumaan

Tekoälyä jalkapallovalmennuksessa hyödyntävä jyvaskyläläinen nro.one osallistui Sport Suomi -verkoston matkalle World Football Summittiin Sevillaan. Suomalaista osaamista sateenvarjonsa alle kokoava Sport Suomi tarjosi matkalle turvallisen yhteisön, joka auttoi yrityksiä kasvattamaan verkostojaan jalkapallomaailmassa.

Jyvaskyläläinen nro.one hyödyntää tekoälyä jalkapallovalmennuksessa tavoitteenaan turvallisemmat ja terveellisemmät harjoituskäytännöt. Syyskuussa nro.one lähti Sport Suomen kanssa Sevillaan World Football Summit Europeen (WFS), joka on vuosittain järjestettävä kansainvälinen konferenssi ja messutapahtuma. Kahden päivän aikana Sevillaan kokoontui runsaat 2 000 jalkapalloalan toimijaa eri puolilta maailmaa.

nro.onen kaupallinen johtaja **Felix Hannelin** kertoo yrityksen osallistuneen Sevillan matkalle tavoitteenaan saada verkostojaan kasvatettuja Euroopan suuntaan. Toive toteutuikin, ja Hannelin pääsi käymään hyödyllisiä keskusteluja potentiaalisten kansainvälisten kumppanien kanssa.

– Lähdimme hakemaan kansainvälisiä kontakteja ja niitä myös saimme. Uskon, että puolen vuoden sisään osa näistä kontakteista muuttuu konkreettisiksi liiketoimintamahdollisuuksiksi. Asiat ovat lupaavalla mallilla, ja reissu oli meidän kannaltamme parempi kuin uskalsimme toivoakaan, Hannelin summaa.

Hän korostaa proaktiivisen varautumisen merkitystä ennen matkaa.

– Kannattaa yrittää verkostoitua jo etukäteen. Kävimme paikan päällä monia hyviä keskusteluja, eivätkä ne olisi onnistuneet ilman ennakkotyötä. Samalla kannattaa ravistella itseään irti suomalaisuudestaan: tällaisessa tapahtumassa voi vapaasti mennä juttelemaan ihmisille.

Sport Suomella oli messuilla ständi, joka toimi temaattisena sateenvarjona suomalaiselle osaamiselle. Ständillä kerrottiin kansainväliselle jalkapallomaailmalle, millaista hyödyllistä osaamista suomalaisilla yrityksillä on. Hannelin kokee, että Sport Suomi -porukan tuesta oli matkalla hyvin käytännönläheistä hyötyä.

– Taustalla oli koko ajan eräänlainen henkinen varmistus. Jos oli tarve purkaa omia ajatuksiaan, ständiltä löytyi aina tuttuja suomalaisia. Turvallinen ja laadukas yhteisö auttoi keskittymään messuilla oleelliseen.

Ratkaisuja ongelmien ennaltaehkäisyyn

WFS:n kaltaisissa tapahtumissa yrityksen viestiä pääsee toistamaan kerta toisensa jälkeen. Hannelin kertookin, että messupäivien aikana myyntipuhe hioutui vahvaan terään ja herätti kuulijoiden mielenkiinnon. Hän uskoo, että nro.onella on paljon voitettavaa kansainvälisillä markkinoilla.

– Jalkapallomaailmassa on rutkasti ratkaisuja ongelmiin, mutta me tarjoamme ratkaisua ongelmien ehkäisyyn, ja se herätti huomattavan paljon kiinnostusta jalkapalloväessä. Palvelumme auttaa säästämään aikaa, ja kokemukseni mukaan juuri aika on se, mitä urheilumaailmassa eniten tarvitaan.

Jalkapallomaailma voi avata ovia monenlaiseen bisnekseen

Kansainvälisillä markkinoilla urheilusektorin vaikuttavuus tunnistetaan laajemmin kuin Suomessa, huomauttaa urheiluvien lasten ja nuorten psyykkiseen valmennukseen keskittyvän ONIT Sportin yrittäjä ja toimitusjohtaja Laura Andelin. Andelin osallistui yhdessä seitsemän muun suomalaisen yrityksen kanssa Sport Suomi -verkoston järjestämälle delegaatiomatkalle World Football Summitiin Sevillan. Matkalta jäi käteen rutkasti mielenkiintoisia liidejä - sekä tärkeä oppi seuraavia reissuja varten: pitkän päivän ajaksi jalkaan kannattaa sujauttaa tennarit.

Suomen ja Espanjan markkinoilla on eroja, ja yksi niistä on Andelinin mukaan se, että Suomessa urheilusektori keskittyy urheilukulttuuriin, kun taas kansainvälisesti urheilusektorin vaikuttavuus tunnistetaan myös yhteiskunnallisesti isoksi tekijäksi ja sen vaikutusmahdollisuudet nähdään paljon laajemmin kuin vain urheiluun liittyen. Jalkapallo on maailman suurin urheilulaji niin harrastajamääriltään kuin useilla taloudellisillakin mittareilla, ja jalkapallomaailmassa voikin menestyä hyvin monenlaisilla tuotteilla ja palveluilla.

- Jalkapallomaailmassa on esimerkiksi isoja sponsoriyhtiöitä, joilla on todella laajat, kansainväliset verkostot. Urheilusektori voi siis toimia eräänlaisena ponnahduslautana monenlaiselle yhteistyölle, Andelin miettii.

“Nappasimme liidejä myös toisillemme”

Sport Suomen matkalle Sevillan lähti kahdeksan suomalaista eri alan yritystä. Andelin kehuu yhteishenkeä yritysten välillä: pelin henkenä oli, että asioita tehdään yhdessä, jotta suomalaista osaamista saadaan vietyä mahdollisimman tehokkaasti eteenpäin.

- Matkalla mukana olleet yritykset nappasivat sellaisistakin potentiaalisista asiakkaista kiinni, jotka eivät istuneet omaan toimintaan, mutta auttoivat ehkä jotain toista, ja kaikki puhuivat puolin ja toisin toistensa puolesta. Tiedämme kaikki, että Suomi on pieni maa ja yhteistyötä täytyy tehdä yli maan rajojen. Itse uskon vahvasti, että yhteinen tekeminen ja toisten auttaminen sataa kaikkien laariin.

Sport Suomen matkalla Suomea edustettiin usean yrityksen voimin, minkä Andelin kokee herättäneen kiinnostusta. Hän kertoo kuulleensa Sevillassa moneen kertaan, että suomalaisten yritysten maine on hyvä. Kehuja saivat muun muassa suomalaisten vaatimattomuus, rehellisyys ja laadukkaat tuotteet, sekä se, etteivät suomalaiset puhu suuria, jos se ei ole totta - melko klassisia suomikuvia siis.

Tapahtuman jälkeen Andelin on keskittynyt purkamaan matkalta kertyneitä liidejä. Espanjaan ovat laulaneet niin puhelinlangat kuin tiiviisti vaihdetut sähköpostitkin. Tulevat kuukaudet näyttävät, kuinka moni potentiaalinen asiakas lopulta muuttuu todelliseksi asiakkaaksi.

Kansainvälinen menestyminen vaatii tervettä ylpeyttä

Andelin tietää, että kansainvälisillä markkinoilla on pakko olla rohkea.

- Täytyy uskaltaa sanoa ääneen, mitä juuri minä tuon globaaliin ratkaisuun, jotta suurtoimija kiinnostuu siitä, mitä pientoimija tuottaa. Tarvitaan suuria hartioita nöyrällä asenteella, eikä sitä opi kuin tekemällä ja kokemalla.

Messupäivät ovat lisäksi pitkiä ja fyysisiä.

- Ykköspäivänä minulla oli kaksitoista tuntia jalassa söpöt pikkuavokkaat. Toisena päivänä siirryin lenkkareihin. Käytännön vinkkini muille tämänkaltaisiin tapahtumiin osallistuville on siis se, että muistakaa hyvät kengät, Andelin nauraa.

Vuosien saavutukset kahdessa päivässä

Kun porilaisen Appiksen yrittäjä Toni Aalto kuuli Sport Suomi -verkoston järjestämästä delegaatiomatkasta World Football Summittiin (WFS) Sevillaan, hän ei aikailut, vaan istui jo parin viikon päästä lentokoneessa matkalla tapahtumapaikalle. Matkan jälkeen Aalto on kertonut kaikille tämän: kahdessa päivässä tietoa ja kontakteja kertyi niin paljon, että niiden etsimiseen itse olisi mennyt vuosia, eikä siltikään olisi päässyt yhtä hyvään lopputulokseen.

Appis rakentaa räätälöityjä, tekoälyä ja modernia teknologiaa hyödyntäviä mobiilisovelluksia ja järjestelmiä erilaisiin tarpeisiin, esimerkiksi lajiliitoille ja turnausjärjestäjille sekä kaupungeille. Aalto kertoo, että WFS-matkalla keskeisintä olikin päästä näkemään ja kuulemaan, mistä jalkapallomaailmassa juuri nyt puhutaan ja millaista kehitystä lähivuosina on odotettavissa. Appis suuntaa tällä hetkellä kansainvälisille markkinoille amerikkalaiseen jalkapalloon keskittyvän sovelluksen kanssa, joten yrityksen kannalta on tärkeää peilata omia ajatuksiaan siihen, mitä muut urheilumaailmassa puhuvat.

- Olipa laji mikä tahansa, meidän kannaltamme ratkaistavat ongelmat ovat usein täysin samoja - ja tämä pätee myös asiakkaisiimme urheilusektorin ulkopuolella. Sevillassa huomasimme myös, että suomalainen urheilumaailma puhuu tällä hetkellä ihan samoista asioista kuin espanjalainenkin, mutta mittakaava vaan on eri - heidän budjeteissaan on muutama nolla enemmän.

Aalto kertoo kuunnelleensa WFS:n keskusteluja myös sillä korvalla, mihin suuntaan maailmalla ollaan menossa esimerkiksi tekoälyn ja automatisaation kanssa.

Tee kotiläksysi huolella

Sport Suomen rooli oli toimia WSF-matkalla yritysten tukena ja mahdollistaa verkostoituminen tapahtuman aikana. Aalto kertookin saaneensa tapahtumasta rutkasti uusia kontakteja.

- Mukana oli paljon sellaisia yrityksiä, joita olen yrittänyt tavoitella, mutten ole siinä itsenäisesti onnistunut. Sain sovittua kaikkien kanssa Sevillaan tapaamisen, ja nyt keskustelu jatkuu monien kanssa. Tiedämme jo, että osa näistä kontakteista tulee konkretisoitumaan erilaisina liiketoimintamahdollisuuksina.

Aalto kehottaa kaikkia vastaaviin tapahtumiin lähteviä tekemään kotiläksynsä huolellisesti: määrittämään, mitä tapahtumalta haluaa ja suunnittelemaan, keitä aikoo tapahtumassa tavata.

WFS:n ero perusmessuihin oli huikea: siellä todella halutaan tavata ihmisiä ja käydä kahdenkeskeisiä keskusteluja, eikä vain kierrellä osastoja vaivaantuneina. Minulle tapahtuma oli hyödyllinen ja silmiä avaava kokemus, joka antoi paljon vahvistusta siihen, mitä olemme yrityksenä tekemässä ja mihin suuntaan menossa. Tällaisiin tapahtumiin täytyy osallistua jatkossakin, sillä niiden kustannukset ovat lopulta todella pienet niistä saataviin hyötyihin verrattuna.

Lisää luettavaa:

”Osallistumme rohkeasti tapahtumiin, joissa erotumme massasta”

”Päällimmäisenä mieleen jäi suomalaisten yritysten yhteistyö”

Kasvunpaikkoja

Kontaktina tunnettu jalkapalloseura - Sport Suomi rakensi sillan Espanjaan

Sport Suomi -verkosto kokoaa yritykset suomalaisen maabrändin alle ja edistää uusien ratkaisujen sekä liiketoimintamahdollisuuksien kehittämistä. Awesome Crowd on esimerkki yrityksestä, jolle verkosto on avannut oven Espanjan markkinoille, ja yritys on päässyt tekemään yhteistyötä tunnetun espanjalaisen jalkapalloseuran kanssa.

- Keskustelu yhteys Espanjaan avautui Sport Suomen avulla. Osallistuimme keväällä 2024 verkoston delegaatiomatkalle, jossa tapasimme tunnetun espanjalaisen jalkapalloseuran edustajia ja he kiinnostuivat siitä, mitä Awesome Crowdilla voisi olla tarjottavana, toimitusjohtaja **Sari Hallikainen** kertoo.

Syyskuussa 2024 Sport Suomi suuntasi messumatkalle World Football Summitiin, jossa Hallikaisen keskustelu jalkapalloseuran kanssa jatkui. Seuran edustajat kertoivat näkemyksiään siitä, mihin suuntaan Awesome Crowdin tuotetta kannattaisi kehittää ja totesivat voivansa jatkaa keskustelua, mikäli Hallikainen tekisi vaaditut toimenpiteet. Tällä hetkellä Awesome Crowd kehittää tekoälyä hyödyntävää peliseinää urheilutapahtumiin ja brändikauppoihin ja kuuntelee tarkasti, mitä Espanjassa toivotaan.

- Keskustelu on ollut hyvin suoraviivaista: kahden ammattilaisen ei tarvitse jaaritella. Pitää vain todistaa, että tuote on hyvä ja testattu. Pienelle yritykselle tämä on unelmien täyttymys, sillä onhan jalkapallo melkoinen kuningaslaji, Hallikainen hehkuttaa.

Kansainvälistyminen on usein pitkä prosessi

Kansainvälistyminen on pitkä prosessi, joka vaatii paljon työtä. Hallikainen on hakenut avukseen Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) rahoitusta hankkeelle, jossa kehitetään kansainvälisille urheilumarkkinoille soveltuvia tapahtumamarkkinoinnin palveluita. Tavoitteena on keskittyä vahvasti etenkin nuorten fanien sitouttamiseen sekä seurojen ja sponsoreiden vastuullisuusviestintään.

Esimerkiksi Espanjassa rasismi on iso ongelma urheilussa, joten vastuullisuusviestintä on erityisen tärkeässä asemassa.

- Pyrimme haastattelemaan mahdollisimman paljon seuroja ja junioripelaajia, jotta tiedämme, mitä he toivovat ja rakennamme konseptia sen kautta, Hallikainen kertoo.

Tarkoituksena on, että seuraavaksi Hallikainen esittelee jälleen ideaansa espanjalaiselle jalkapalloseuralle ja saa siitä palautetta, jonka avulla tuotetta voidaan kehittää. Espanjan lisäksi Hallikainen on virkistänyt vanhoja kontaktejaan Yhdysvaltoihin - ja ilahtunut siitä, miten kiinnostuneita he ovat olleet kuulemaan, mitä uutta Awesome Crowdilla on tarjolla ja odottavat yrityksen paluuta Yhdysvaltoihin.

- Sport Suomi -verkoston myötä lähdimme kansainvälistymään järjestelmällisesti. Verkoston avulla loin kontakteja, joiden ansiosta avautui mahdollisuus lähteä myös kiihdytyskaistalle kansainvälistymisen suhteen. Matkalla on auttanut Sport Suomen tuki ja positiivinen porukka. Olen saanut ympärilleni ihmisiä, jotka tietävät, mitä tekevät ja haluavat toistensa parasta. Hallikainen on työskennellyt urheilumaailman parissa jo 25 vuotta. Hän kokee, että on joutunut naisena tekemään kaksin verroin töitä miehiin verrattuna.

- Minulle on sanottu ihan suoraan, että naisten pitäisi pysyä poissa näistä hommista.

Siitä huolimatta Hallikainen uskoo, että paras tapa ratkaista asiat on rakentava keskustelu. Asiat myös menevät eteenpäin, sillä naisten määrä urheilumaailmassa on lisääntynyt ja siihen on tietoisesti kiinnitetty huomiota. Hallikainen kertoo huomanneensa sen konkreettisesti: kun hän vuonna 2016 ensimmäisen kerran vieraili Yhdysvalloissa alan konferenssissa, naisia ei juuri näkynyt. Vuonna 2022 tilanne oli jo ratkaisevasti muuttunut.

On uskallettava

Hallikainen tietää, että kansainvälistyminen vaatii uskallusta ja luottamusta omaan juttuunsa.

- Varmasti on yrityksiä, joilla kansainvälistyminen sujuu helposti ja suoraviivaisesti, mutta usein se vie myös aika tiukkoihin paikkoihin. Täytyy uskaltaa epäonnistua ja mennä yleistä mielipidettä vastaan. Itselleni isoin epäonnistuminen on ollut se, etten luottanut itseeni, vaan siihen, mitä muut sanoivat, mikä hidasti yrityksemme tahtia. Toisaalta epäonnistumisista me opimme eniten.

Nykyään Hallikainen kertoo hakeutuvansa tietoisesti hankaliin paikkoihin ja miettivänsä, mitä niistä voisi oppia. Suomessa virheitä usein pelätään - vaikka ei kannattaisi.

Awesome Crowdin kansainvälistymisen polulle on mahtunut myös rutkasti onnistumisia.

- Suurin niistä lienee se, että olemme nyt tässä. Vielä pari vuotta sitten emme tieneet, mitä koko yritykselle käy. Siksi on iso juttu, että olemme jaksaneet tänne asti ja uskaltaneet kehittää ja kansainvälistyä.

Yhteensä 10 pk-yritystä
innoivoi tuotteita ja
prosesseja Sport Suomen
järjestämään toimintaan
osallistumisen
seurauksena!

Kansallisia verkostoja ja kv-kontakteja

Mitä kaikkea Sport Suomi -verkostoon kuulumisen on saanut aikaan? Annetaan Appiksen yrittäjä **Toni Aallon** kertoa!

Aalto kokee, että Sport Suomen ansiosta yrityksen verkosto urheilun parissa on kasvanut todella paljon.

- Aiemmin profiloituimme vahvasti yhden tai kahden lajin tekijäksi ja olimme ylipäättään nykyistä vähemmän mukana urheilumaailmassa. Olemme kuitenkin huomanneet, että softamme taipuu mihin lajiin tahansa. Sport Suomen avulla olemme päässeet vahvasti mukaan erilaisiin verkostoihin, joiden olemassaolosta emme ole aiemmin edes tienneet. Se, että olemme päässeet suoraan käsiksi näiden verkostojen kontakteihin, on säästänyt meiltä valtavasti työtä.

Appis osallistui syksyllä 2024 World Football Summittiin (WFS) Sevillaan. Sevillan delegaation jälkeen Appis on käynnistänyt yhteistyötä kahden matkalla mukana olleen yrityksen kanssa.

Kansainvälistä yhteistyötä

Sport Suomen anti ei ole kuitenkaan rajoittunut vain kansallisiin verkostoihin. Aalto kertoo, että kansainvälisellä tasolla merkittävin Sport Suomen tuoma yhteys on keskustelun avaaminen ruotsalaisen Spiideon kanssa. Appis ja Spiideo neuvottelevat parhaillaan siitä, miten yritykset voisivat yhdessä hyötyä toisistaan ja tarjota molempien palveluita asiakkaille. Spiideo on erikoistunut striimaamiseen, ja Appiksella puolestaan on kaikki oleellinen tieto otteluista, pelaajista, peliajoista ja stadioneista. Yhteistyöstä haetaan synergiaa siihen, että striimauspuoli saataisiin tuotettua täysin automaattisesti. Aalto näkee asiassa suurta potentiaalia eri lajeissa etenkin pääsarjojen alapuolella.

Keskustelu Spiideon kanssa käynnistyi Sevillassa. Appis ja Spiideo kohtasivat WFS:n sovelluksessa, jossa pystyi etsimään kontaktoitavaksi ihmisiä ja yrityksiä.

- Siellä ei ollut hierarkkisuuutta, vaan kaikenkokoiset yritykset pystyivät tapaamaan toisiaan, Aalto kehuu.

Spiideon lisäksi Appikselle jäi Sevillasta käteen useita kontakteja, joiden kanssa keskustelu on vielä toistaiseksi viestien vaihtamista, mutta Aalto uskoo, että vuoden päästä osa näistäkin keskusteluista on johtanut konkretiaan.

- Juuri nyt kontaktoimme lajiliittoja Suomen rajojen sisällä ja viemme kansainvälistä softaa maailmalle. Sport Suomi avasi maailmaa tosi hyvin ja valotti sitä, mitä kansainväliset toimijat tekevät.

Lisää tehoa yhteistyöhön

Onnistuneita panostuksia innovaatioprosesseihin

Sport Suomi -verkosto on onnistunut luomaan puitteet alueellisia rajoja ylittävälle yhteistyölle innovaatioiden kehittämistyön eri taajuuksilla laittaen panoksia ratkaisuihin, joilla voidaan parantaa niin yksilöiden kuin koko yhteiskunnan kyvykkyyttä toimia aktiivisen ja hyvinvoivan tulevaisuuden puolesta. Verkoston toiminnan myötä maamme liikunta-, urheilu-, terveys- ja hyvinvointiosaamista on voitu niin ikään koota valtakunnalliseksi kokonaisuudeksi ja asemoida sitä kansainvälisen urheiluliiketoimintakilpailun kovimpaan kärkikastiin.

Vaikka verkoston toiminta hankemuodossaan on loppunut, voi kaupunkiyhteistyön sanoa vasta toden teolla alkaneen.

– Kaupunkitoimijoiden uutuusarvoinen sitoutuminen aineettomaan arvonluontiin eli verkoston muodostamiseen omaksi Sport Suomi -brändikseen on hankkeen kalkkiviivoilla niin hyvässä vauhdissa, että yhteistyöhön kannattaa ehdottomasti satsata entistä enemmän. Aikaansaamamme positiivinen vaikutelma ja yritysten pääsy kansainvälistymisen makuun on tukeva pohjustus tuleville innovaatioille, joita tarvitsemme selättääksemme hyvinvointia rapauttavia ongelmia. Sport Suomi on hyvää vauhtia juurtumassa vahvaksi tukirakenteeksi, jolla on kaikki edellytykset viedä systemaattisesti Suomessa ilmi tulevia saavutuksia rajoja ylittävälle markkinoille hyvin aikaisessakin vaiheessa niin sanotun innovaatiokierteen mahdollistamiseksi, kuvailee Sport Suomen projektipäällikkö **Alisa Heikkinen** Jyväskylästä.

Kansainvälisen urheiluliiketoiminnan raivaamista auki suomalaisille jatketaan säännöllisesti tammikuusta 2025 alkaen uudella, kahdesta tiimistä muodostuvalla yhteistyörakenteella. Tiimien tehtävinä on sekä tapahtumatuotantojen että hankevalmistelujen osalta kasvattaa tietoisuutta aluekohtaisista suunnitelmista ja rakentaa varsinaisia yhteisiä toteutuksia. Jyväskylästä, Kuopiosta ja Lahdesta tulevan edustuksen lisäksi käytännön yhteistyössä on uuden vuoden alussa mukana toimijoita Rovaniemeltä. Kasvavaan verkostoon toivotaan tulevaisuudessa lämpimästi tervetulleeksi myös muiden alueiden kehittäjiä ja innovaattoreita.

– Tiiviin ja uusiin suuntiin avattavan kaupunkiyhteistyön siivittämät kansainvälistämistoimenpiteet ovat tuottaneet Sport Suomen kaupunkikoalitiolle laadukkaan yritysyhteistyöryhmittymän sekä laaja-alaista vaikuttavuutta innovaatiokumppanuuksien löytämisestä maailmalla varsin tunnettujen tahojen kanssa. Kaupunkien ajankohtaisten tapahtumien päivittäminen Sport Suomi -brändin alle sekä sen kanavoiminen uusien rahoitusinstrumenttien tarjoamiin hankehakuihin auttaa jatkossa kasvattamaan monipuolisesti yritysten liiketoimintavalmiuksia Euroopassa ja muualla maailmassa. Lisäksi Sport Suomessa koostettua osaamistarjontaa integroidaan Jyväskylän kaupunkikehitysalusta Hippokselle lähivuosien aikana, korostaa Jyväskylän ekosysteemyön ohjelmapäällikkö **Nina Rautiainen**.

Kuten Sport Suomen hankeaikaisessa toiminnassa, on elinkeinoelämän kasvusuuntien alustamisessa jatkossakin olennaista tehdä rohkeita valintoja. Sport Suomen toiminnassa aktiivisesti mukana ollut **Laura Andelin**, nainen ONIT Sportin takana, korostaa väkevästi juuri pienen maan ja uskalluksen muodostamaa kokonaisuutta:

– Pienillä resursseilla on vaikea lähteä maailmalle tapaamaan potentiaalisia yhteistyökumppaneita. Kun mukana on useita yrityksiä ja hanketoimijoita, näyttäydymme aivan eri tavalla ja kiinnostus meitä kohtaan on suurempaa.

– Onnistuessaan maailmalla yksikin yritys tuo muille yrityksille Suomessa valtavasti hyvää ja vahvistaa myös muiden mahdollisuuksia päästä kansainvälisille markkinoille, jatkaa Andelin.

Kun otolliset suunnat kasvulle on vuoden 2024 aikana yhteisesti löydetty ja korkattu Espanjasta, lupaa Sport Suomen jatkumona toimiva yhteistyörakenne hyvää kansainvälistymistoiminnan kehittämiseen ja optimoimiseen. Toimenpiteiden tilannekohtainen täsmäyttäminen on myös yrittäjien toivelistalla, sillä onnistuneessa kansainvälistymisessä on monta vaihetta, ja niistä jokaisessa kaivataan erilaista apua.

– Alkuvaiheessa yritys hyötyy kontaktihenkilöstä, joka on ollut mukana hanketyöskentelyssä ja jolla on kontaktit uuteen maahan. Lisäksi yritykset kaipaavat apua rahoitusinstrumenttien selvittämiseen niin Suomessa kuin kohdemaassakin. Mitä vakiintuneemmaksi kv-toiminta muuttuu, sitä isommaksi kasvaa sellaisen asiantuntijan merkitys, joka tuntee kohdemaan markkinat, Andelin muistuttaa.

Kaupunkien valtakunnalliseen yhteispeliin riittää siis vastaedeskin ammennettavaa, eikä työnsarka Sport Suomen saavuttamassa sidosryhmäluottamuksessa ja myönteisesti sävyttyneiden mielikuvien ylläpitämisessä ja nostattamisessa ole loppumassa.

– Vaikka nykyinen taloustilanne haastaa oleellisesti innovaatiotoiminnan kohdentamiseen ja kasvuun investoimista ja Sport Suomen kaltaisen vaikuttavuuden saavuttaminen ilman suoraa hankerahaa vaatii kaikilta osapuolilta joustavuutta ja runsaasti inhimillisiä resursseja, aiomme ilman muuta työstää askel askeleelta eteenpäin valtakunnallista kunnianhimoista työtä kansainvälisyyden suhteen. Toivomme niin ikään, että vetovastuuhanketoiminnan ensimmäinen ja varsin merkittävä kierros suuntaa ekosysteemyöhön varattuja kansallisia panostuksia suoran jatkorahoituksen äärelle, päättää Rautiainen.

Hankkeen lopputulemia

Jyväskylästä käsin kansallinen verkosto ja yhteistyöalusta

Tavoitteena rakentaa toimiva verkosto suomalaisten urheilukaupunkien ja muiden alan toimijoiden yhteistyölle kotimaassa ja kansainvälisillä kentillä sekä perusta laaja-alaiselle tulevaisuuden yhteistyölle.

Määrälliset tulokset

- 1 Yhteiskehittämistä tukeva alusta ja verkosto
- 16 Yhteiskehittämiseen osallistuvaa yritystä*
- 1 Verkostojen ja innovaatioekosysteemien kehittämää innovaatiota, tuotetta ja palvelua

*) 7 kpl määrittyi yhteiskehittämiseen osallistumisen vaikutuksesta myös tuote- tai prosessi-innovaatioita tekeviksi pk-yrityksiksi

“Tämä on ollut verkostojen välistä toimintaa parhaimmillaan!”

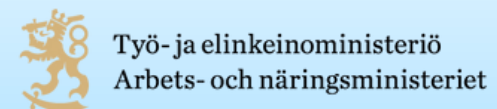
Laadulliset tuotokset

- ✓ Sport Suomi -verkoston pelikirja
- ✓ Benchmarking hankekaupunkien hyvistä käytännöistä
- ✓ Uudet hankeideat, -mahdollisuudet ja -haut (1 kpl) kv-kontekstissa
- ✓ Alueelliset ekosysteemikuvaukset ja yhteiskehittämistä tukevat verkostot /alustat
- ✓ Viestintäsuunnitelma, ja sen perusteella tuotettavat tuotokset
- ✓ Hankkeen loppuraportti

Sivulla esitetyt lopputulemat perustuvat täysin päähankkeeseen liittyvään aineistonkeruuseen sekä aineiston analysointiin ja dokumentointiin. Osahankkeiden toteuttajat vastaavat itsenäisesti niille asetettujen tavoitteiden mukaisesta raportoinnista.

innokaupungit

KUOPIO

Lahti